

Ölkəmizdə tələbələrin təhsil almaları üçün stimullaşdırılmasında istiqamətdə ardıcıl dövlət siyasəti həyata keçirilməkdədir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin bu günlərdə imzaladığı tələbələrin və doktorantların sevinc qarşılıqlıdır. Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi, doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin təqaüdlərin verilməsi, ali məktəblərlə birləşərək üçün Prezident təqaüdüünün artırılması və nəzərdə tutulan sərəncamlar və fərmanların da məhz Azərbaycan gəncliyinə göstərilən qayğına və, yəni sübutudur. Müsahibimiz olan təhsil qəzetinin buunla bağlı fikirlərini bölüşüb.

Fəxrur Rüstəmov (Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin təhsil fakültəsinin dekanı, pedaqoji elmlər doktoru, professor, məktəp elm xadimi):

Son illərdə təhsil sisteminin insan kapitalının inkişafı üçün nə qədər işlərə cavab verməsi məqsədlə ümumi təhsilin keyfiyyət göstəricilərinin yüksəldilməsi, ali təhsilin Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması, təhsil idarəetmə sisteminin yenidən qurulması, insan resurslarının inkişaf etdirilməsi, müasir standartlara cavab verən təhsil infrastrukturalarının yaradılması istiqamətində mühüm işlər görüldü. 500-dən artıq bal toplayan seçimdə ilk yerə müəllimlik ixtisasına yazan 300 tələbəyə 100 manat həcmində "Gələcəyin müəllimi" təqaüdü verilib, müxtəlif ixtisaslar üzrə istedadlı tələbələr üçün SABAH qrupları təşkil olunub. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün hədəflərin bu kimi tədbirlər artıq daha intensiv xarakter alıb.

Bu günlərdə tələbələrin və doktorantların sevincinə səbəb olan, ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi, doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin təqaüdlərin verilməsi, ali məktəblərlə birləşərək üçün Prezident təqaüdüünün artırılması və nəzərdə tutulan ölkə başçısı İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar və fərmanların həyata keçirilməsi siyasətinin bariz nümunəsidir. Sərəncamlar və fərmanların ali təhsilə maraqlı stimullaşdırma, təhsilin bütün təbəqələri üçün ali təhsilin çatdırılmasının təmin edilməsi, dövlət hesabına və ödənişli şagirdlərin təhsil alanları arasında ədalətli şəraitin yaradılması, nəqliyyatın daha perspektivli gənclərin gələcəkdə xidmətə verilməsi. Azərbaycan Respublikasında tələbələrin təhsil almaları üçün stimullaşdırılmasında istiqamətdə illərdir ki, ardıcıl dövlət siyasəti həyata keçirilir. 110 min tələbənin təqaüdlərinin artırılması və nəzərdə tutulan bu sərəncam kompleks xarakter daşıyır və üç əsas konseptual məsələni həl edir.

Birincisi, bakalavriatura və magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin və doktorantların (fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru) təqaüdlərinin artırılması və nəzərdə tutulur. Ali təhsil pilləsinin hər üç səviyyəsinə artıq məhsuldarlıqda və kənd təsəvvüatı keçirilməsi, yəni təhsil alanların akademik göstəricilərinin artırılması. Bu da təbii ki, obyektivliyi, fəallığı təmin etməklə yanaşı təhsil alanların stimullaşdırılaraq onlarda daha yaxşı oxumağa, öyrənməyə, akademik göstəricilərinə nail olmağa motivasiya yaradacaq. Tələbə və doktorantların təqaüdlərinin artırılması üçün təhsil nailiyyətlərinin əsas amili kimi götürülməsi sadəcə maddi təminatın ödənilməsinə deyil, həm də yüksək ixtisaslı kadr hazırlığına həyata keçirilməsinə hesablanıb. Bu kimi məqsədyönlü tədbirlər universitetlərimizi fərqləndirən diplomu ilə bitirən gəncləri və xarici ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil alanları doktoranturaya gələcək təhsilini, elmi fəaliyyətini, maddi və mənəvi təminatını təmin etməklə yanaşı, həm də daha keyfiyyətli tədqiqatların aparılmasına və dünya çapında millətimizi layiqincə təmsil edən yeni elmi nəslin formalaşmasına təkan verəcək.

İkincisi, ali təhsil müəssisələrində müvafiq qiymət göstəricilərinə əsasən dövlət hesabına maliyyəli təqaüdlərin sayının artırılması və nəzərdə tutulur. Bu məsələ çoxdan idi ki, pedaqoji ictimaiyyəti narahat edirdi. Dövlət sifarişli yerlərin azlığı və bəzi hallarda nisbətən yüksək nəticə göstərən tələbələrin arzularının reallaşmaması nağıl kimi qaldı. Təqaüd ala bilmirdilər. Birdən-birən təqaüd alan tələbələrin sayının 16 minə, artırılsa, 54 təhsil müəssisəsində dövlət sifarişli əsasən ali təhsil alan tələbələrin sayının 54 minə, 70 minə çatması təmin edəcək. Hesab edirik ki, müasir reallıqlar baxımından bu, çox ciddi nailiyyətdir.

Üçüncüsü, dövlət sifarişli ixtisasların sayının artırılması və nəzərdə tutulur. Azərbaycan təhsili üçün mühüm yenilik olan bu tendensiyanın davam etdirilməsi ölkədə ali təhsil almanın hamı üçün çatdırılmasına hesablanıb. Etiraf edək ki, xeyli abituriyent ödənişli ixtisaslara qəbul olsa da qeydiyyatdan keçmir, yaxud da ali məktəblərin birinci və ya ikinci tədris ilində təhsil haqqına ödəyib bilmədiyindən görən universitetlərdən xaric olunurlar. Rəsmi məlumatlara görə, 2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrində üçün 43 min plan yerinin yalnız 12 min dövlət sifarişli ixtisaslar olub. Cənab Prezidentin imzaladığı sərəncama uyğun olaraq bu rəqəm 21 minə, 2020-ci ildə 25 minə çatdırılacaq. Mərhələli

??kild? h?yata keçiril?c?k bu siyas?t ölk?d? ali t?hsilin öd?ni?siz olmas?n? t?min ed?c?k.

AzAzərbaycan Respublikası'nın Prezidenti İlham Əliyevin t?l?b?l?rin t?qaüdl?rinin art?rılması? il?a?laq?dar ss?r?ncam? dövl?tin t?hsil siyas?tinin konkret t?zahürü olmaqla yana??, maddi kapital?n insan kapital?na çevrilm?si istiqam?tind? h?yata keçiril?n böyük qay??n?n daha bir ?m?li ifad?sidir.

Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin professor-mü?llim v? t?l?b? kollektivi möht?r?m Prezidentimizin müsmüst?qill dövl?timizin daha parlaq g?l?c?yi namin? t?l?b? g?ncl?r? göst?rdiyi qay??n? t?hsild? yeni keyfiyy?t m?m?rh?l?sinin a?ba?lan??c? kimi yüks?k qiym?tli?ndirir, s?r?ncam? respublikam?z?n inki?af? v? t?r?qqisin? xidm?t e?ed?c?k m?m?qs?dyönlü tarixi q?rar kimi q?bul edilir?r. Dövl?tin t?l?b? g?ncl?r? göst?rdiyi bu diqq?t v? qay?? onlar?n m?m?suliy?t hissini art?rmaqla yana??z?üz?rl?rin? böyük v?zif?l?r qoyun?nan?r?q ki, t?l?b?l?rimiz elmin sirl?rini öyr?nm?k üçünd? daha s?yl? çal??acaq, yüks?k ixtisasl? kadrlar kimi yeti??c?k, dövl?t? v? dövl?tçily? s?daq?tl?ri il? dövl?t ba?ç?s?n?n onlara göst?rdiyi yüks?k etimad? do?ruldacaqlar.

Məhərriz Hüseynov (Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin Filologiya fakült?sinin dekanı, filologiya üzr? elmi?r doktoru, professor):

- ?lk ?vv?l onu vur?ulamaq ist?rdim ki, Prezident İlham Əliyevin imzalad??? s?r?ncamlar v? f?rman büt?n ali t?l?t?hsil ocaqlar?nda oldu?unkimi çal??d???m. Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin mü?llim-t?l?b? kollektivi aras?nda da böyük minn?tدار?q hissi il? qar??landı. Bu s?n?dl?r büdc?si sosialyönlü olan bir dövl?tin apard??? siyas?tın t?zahürü oldu. Yeri g?lmik?n, h?min siyas?tın bünövr?si 1993-cü ild?n, ümummilli liderimiz Heyd?r Əliyevin Azərbaycan Respublikası'na r?hb?rlik etdiyi vaxtdan ba?lay?b v? bu gün d? ölk?ba?ç?s? İlham Əliyev t?r?find?n çard?c?l?qla davam etdirilir. S?r?ncam?n ruhunun Azərbaycan'da t?hsil? qay??n?n t?zahürü olmas?ndan ?lav?, onu c?c?nab Prezidentin "Neft kapital?n? insan kapital?na çevirm?liyi" fikrinin h?yata keçirilm?si istiqam?tind?ki növb?ti add?mlar?n biri kimi d? q?bul edirik. Ümidvar?q ki, Azərbaycan Prezidentinin növb?ti d?f? doktorantlara, ali t?hsil, orta ixtisas v? pe?? t?hsili mü?ssis?l?rind?, h?mçinin Azərbaycan Milli Elmi?r Akademiyası'nın magistratura s?viyy?sind? t?hsil alan t?l?b?l?rin t?qaüdl?rinin art?rılması? il? ba?l? imzalad??? s?r?ncam g?ncl?rin t?hsilinin inki?af?na növb?ti töhf?, t?l?b?l?rin t?hsill?rinin keyfiyy?tini art?rmalar?na, onlar?n daha yax?? oxumalar?na yeni stimül olacaq.

T?qaüdl?rin art?rılması? il? t?l?b?l?rin daha da h?v?sl?ndirilm?sinin v? n?tic? olaraq t?hsil prosesind? yüks?k nailiyy?tl?r? can at?lması'n? görm?yimizl? b?rab?r, onlar?n sosial müdafi?sinin gücl?ndirilm?sinin d? ?ahidi olaca??q.

Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin filologiya fakült?sinin bakalavr v? magistr pill?l?rind? t?hsil alan 1200-yax?n t?l?b? ad?ndan ölk?ba?ç?s?na bu istiqam?td?atd??? konkret add?mlara gör? minn?tدار????m? bildirir?m.

C?miyy?tın h?r bir üzvü c?nab Prezidentin büt?n sosialyönlü sah?l?rl? ba?l? verdiyi q?rarlar? kimi, imzalanan bu s?n?di d? yüks?k qiym?tli?ndirdi. Bu is? Azərbaycan c?miyy?tının t?hsil? verdiyi ön?ml? b?rab?r, onun öz g?l?c?yini elmi inki?afdan k?narda t?s?vvür etm?m?si il? birba?a ba?l?d?r.

S?S?buhitənzərverdiyev (Azərbaycan Dövl?t ?qtisad Universitetinin "Distant, qiyabi v? ?lav? t?hsil M?rk?zi"nin direktoru):

-Azərbaycan Respublikası'nın Prezidenti İlham Əliyevin t?l?b? v? doktorantlar?n t?qaüdl?rinin art?rılması? il? ba?l? f?rman v? s?r?ncamlar? büt?n t?hsil ictimaiyy?ti kimi UNEC-in professor-mü?llim hey?ti v? t?l?b?l?ri t?r?find?n d?? çox böyük sevinc v? minn?tدار?qla qar??landı. Bu dövl?t t?r?find?n t?l?b? v? doktorantlara göst?ril?n xüsusi diqq?t v? q?qay??n?n ?yani t?zahürü kimi d?y?rl?ndirilir. Ölk?mizd? t?hsilin inki?af? istiqam?tind? u?urlu islahatlar apar?l?r ki, h?n?h?minal islahatlar da özlüyünd? dövl?tin g?ncl?r?siyas?tının ?n ivacib istiqam?tl?rind?n biridir y? g?ncl?rin t?hsil

s?viyy?l?rinin yüks?lm?sini, elmi inkişaf?na göst?ril?n xüsusi diqq?t v? qay??n?n bariz göst?ricisidir.

Qeyd edək ki, imzalanmış s?r?ncamların mahiyyət etibarı ilə özündə insan kapitalının inkişafına yönəlmiş tədbirlərin nəzərdə tutulması, motivasiyanın, səlamətin qab?tinin artması, akademik göst?ricilərin yüks?lm?sini, təhsilin keyfiyyətinin artması və dolayısı ilə mərkəzi bazarın daha peşəkar mütəxəssislərlə təmin olunması, çox ciddi təsirlənən cəmiyyətlərdə Həyata keçiriləcək tədbirlərin sosial müdafiəsinin gücləndirəcəkləri, bu da son nəticədə onları maddi durumları yaxşılaşdırmaqla, daha yaxşı həzrləmələri, tələbləri üçün lazımlı vasitələrlə daha yaxşı təmin olunmaları, istədikləri kitabları, idarələri, bilmləri, yardımı, olacaq. Çünki təhsil maddi cəhətdən yaxşı təmin olunduqca daha çox oxumağa meyilli olacaqlar. Eyni zamanda s?r?ncamların təsiri sənədlərlə təhsilərin təqəüdlərinin artan hissəsi məxsus olduqları ailələrin həmin təhsiləyə cəhdi, xərclərin qarşılanması, həmişə tili rol oynayacaq. Nəzərə alsaq ki, bir ailədə bir neçə təhsil təqəüdə ola bilər, onda məsələnin önəmli daha qabarlıq ortaya çıxır.

Dövlət başçısı tərəfindən həyata keçirilən bu tədbirlərdən sonra təhsilərin özü və ali təhsil müəssisləri arasındakı qarşılıqlı təsirlər artacaq və təhsilə akademikalara göst?riciləri artırmaq, təqəüdlər sərəfəsinə düzən, daha yüksək təqəüdlər almaq üçün ciddi yaraşdırmağa girməklər. Təbii ki, bu halda təhsil s?viyyəsi və keyfiyyəti artmış olacaqlar. Təhsilərin təhsil almaq, növbəti təhsil pillələrində təhsilləri davam etdirmək istiqamətində ciddi stimullaşdırılacaq. Eyni zamanda elmi tədqiqatlarla məşğul olmaq istəyən gənclərin sayı artacaq. Məhz belə stimullaşdırılacaq tədbirlər onları magistratura və doktoranturada elmi tədqiqatları davam etdirməyə ciddi maddi təminat kimi çıxacaq.

Rafiq Rafiq Yusifovlu (Sumqayıt Dövlət Universitetinin "Azərbaycan və xarici ölkələrdə biyyat" kafedrası) professoru, mərkəzi mədəniyyət işçisi:

Hər hansı bir ölkənin güdrətini təbii nemətdən, iqlimdən, iqtisadi, hərbi gücdən başqa, onun intellektual səviyyəsi, təhsil, nəxylidən, cəsarət, olmağından, imzalanmış sərəfəsinəndən. Bu baxımdan, təhsil, s?viyyənin, mədəniyyətin, incəsənətin, eləcə də idarəetmənin müxtəlif strukturunda çalışan, acaq yüksək iqtisadi, gənclər mütəxəssislərinin hazırlanması, olduqca vacib, strateji həmişə tələblənən bir məsələdir. Və elə buna görə də, bu, həmişə dövlətin diqqət mərkəzində, dayanır. Ona görə ki, respublikamızın gəncləri, tələbləri, bu gün hazırlanmış məzəklər, nələr olacaqdır.

Bugün də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bakalavr, magistrant və doktorantların maddi durumunun yaxşılaşdırılması, onları təqəüdlərinin artırılması ilə bağlı sərəfəsinə xüsusi həmişə tələblənən, təhsilimizin qarşısında yeni üfurlər açan, gəncləri, elmi, təhsilə daha böyük həvəsləndirən, məşğul olmağa ruhlandıran. Bundan sonra maddi durumu dövlət tərəfindən lazıms?viyyə, təmin edilən istedadlı gənclərin elmi, təhsillə məşğul olmağa daha çox həvəsləri olacaqdır.

Bizim universitetimizdə də təhsilə, magistrant və doktorantlara olan yüksək s?viyyəli dövlət qayğısının yeni təzahürü, böyük razılıq hissi ilə qarşılanmalıdır. Biz minik ki, dövlət s?viyyəsinə yüksək qayğı və diqqət gənclərin məsuliyyətini, onları yaradıcılıq zəmini xeyli artıracaq.

Ölkə başçısı və bu tarixi sərəfəsinə Azərbaycan elminin, təhsilinin inkişafına yeni istiqamət və yüksək iqtisadi, kadr hazırlamağa öz qiymətli töhfələrini verəcəkdir.

Bayram Aslanov (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Təhlil və Həmkarlar Təfəqənnəsində, "Melorasiya və su təsərrüfat təhlisi" kafedrasında nəzər müəllimi):

-Hələki öncəki bələdiyyəyə ödənişləri təhsil alan tələblər təqaüdü alabilmiş imkanın yaranmadığını mənşəsində. Mənim fikrimcə, tələblərin təqaüdü ilə bəli verilməsi bu qərar onları təhsilə həyatına çox böyük müsbət təsirini göstərəcəkdir. Son illəri tələblər arasında səlam bir qəbət formalaşmış ki, bu da öz növbəsində kinki af üçün çox vacibdir. Tələblər arasında apardığımız müəhidləri onu deməyə şəs verir ki, bu qərar ödənişli şəslərlə təhsil alan tələbləri sanki təhsil uşunda bir marafona şəsli. Və tələblər artıq bu marafonda birincilik uşunda böyük zml mübarizə aparmayaraq rədlər.

Təhsil alan gənclərin təqaüdlərinin artması haqqında dövlət başçısının bir daha düünməsi, tələblər və doktorantların təqaüdlərinin artması ilə bəli verdiyi fərman və sərəncamlar, neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsi yolunda böyük addımlarla irəliləməkdə olduqumuzu, yəni sübutdur. Yeni artımla tələblərin alacaqları təqaütlər onları gündəlik xərclərini ödəməklə bərabər, həm də daha mükəmməl təhsil almaları üçün böyük bir motivasiyədir. Belə ki, daha yaxşı oxumaq, acağı atmaq, tələblər birmənalı olaraq daha yaxşı bir gənclik, layiqli bir vətəndaş olaraq yetişəcək, təhsil aldığımız ixtisas üzrə gözəl bir mütəxəssis kimi formalaşacaqdır. Bu isə gəncliyimiz və gələcəyimizə edilmiş nə gözəl töhfədir.

Şahmar Rəfili (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin "Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi" kafedrasında nəzər doktorant):

-Azərbaycan Respublikası Prezidentinin doktorantları, ali və orta təhsil müəssisələrində təhsil alan bakalavr və magistr tələblərinin təqaüdü artması bərdə sərəncamı bir doktorant kimi mənə də sevindirdi. Bu artım doktorantlara pilləsində təhsil alan tələblər üçün böyük həmiyyətdir. Düünürəm ki, alacağımız bu təqaüd tədqiqat işləri ilə məmul olmağımız və apardığımız tədqiqatların nəticələrini nəşr etməyə üçün lazım olan xərcləri qarşılayacaqdır.

Mən Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin bakalavr və magistr pillələrini fərqlənmiş bitirib artıq doktorant kimi öz təhsilimi davam etdirirəm. Cənab Prezidentin təhsil, gənclik doktorantlara, tələblərə göstərdiyi qayğı və dəstək zəmin yaradır ki, biz doktorantlar bu pilləni də uşurla başa vuraraq və vətənə layiqli bir elmi işçi kimi yetişək.

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)